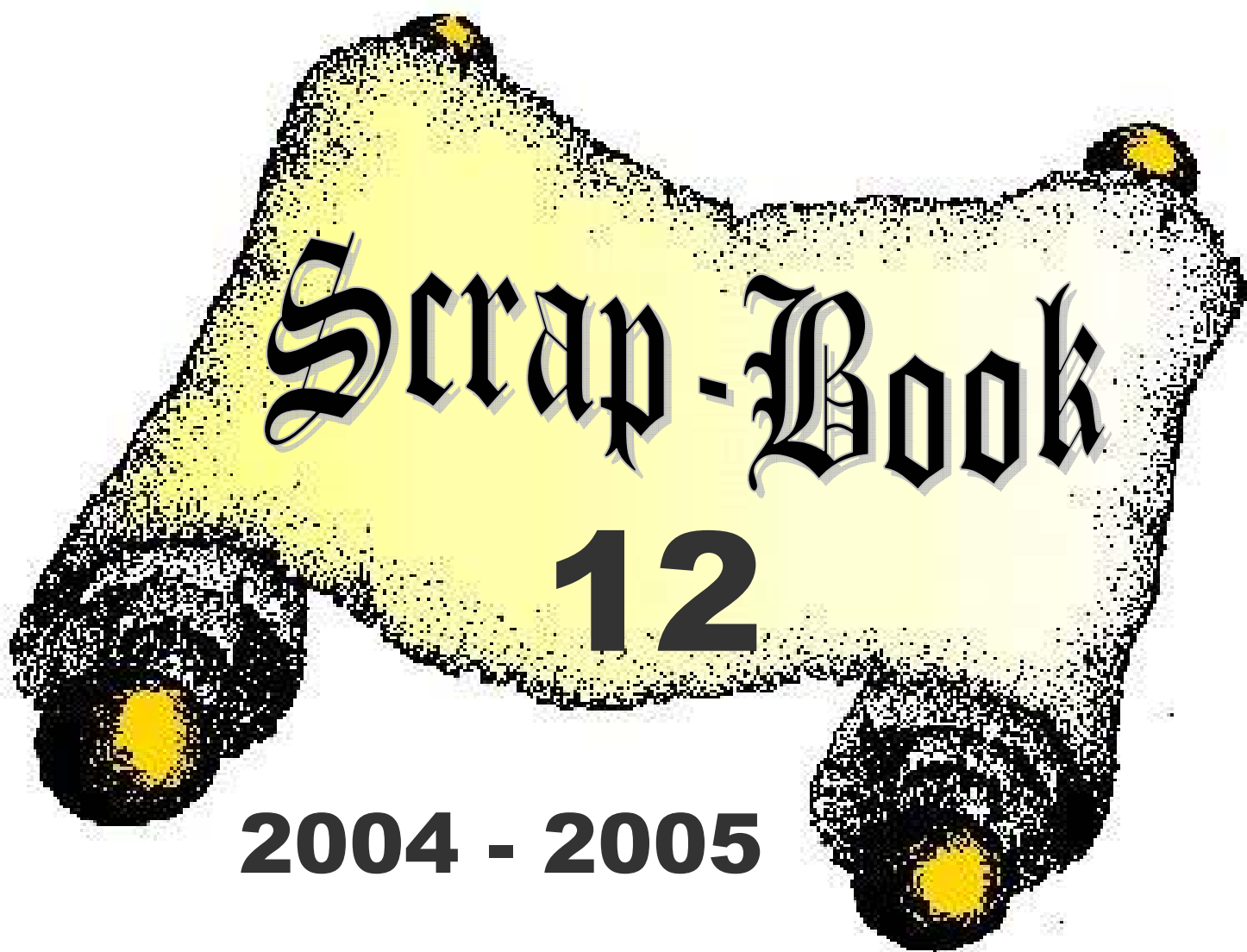

Meloy Historielag

2004 - 2005

Innholdsfortegnelse

(AN – Avisa Nordland, MA – Meløyavisa)

Meløykalenderen 2004	side	3
Seminar på Hurtigruteskipet MS "Nordkapp" Ørnes-Rørvik, m/retur MS "Richard With" 07.-08.04.2004	"	4
AN 13.02.2004 Mitt skip – mitt landskap, av Anfinn Myrvang	"	19
AN 17.04.2004 Historisk seminar i Glomfjord (annonse)	"	20
Valmuen (Meløy kommune) Lokalhistorisk seminar i Glomfjord, forhåndsomtale	"	20
AN 16.04.2004 " " , forhåndsomtale	"	21
Lokalhistorisk seminar, Infosenteret, Glømen 23. – 24.04.2004	"	22
Meløy Historielags jubileumsutstilling, Glomfjord Hotell 23. – 24.04.2004	"	26
Årsmøte Meløy Historielag Ørnes Hotell – 20-årsfeiring	"	27
Rolf Sørgård takker av i Meløy Historielags styre etter 20 år	"	28
På tur med Meløy Historielag til Skogreina, Kunna og Støtt – søndag, den 1.08.2004	"	29
"Meløy Historielag – også en historie" (hft.), lagets virksomhet gjennom 20 år (1984 – 2004) v/Unni Torsvik	"	40
Forsiden av alle Meløy Historielags utgitte bøker og kalendere gjennom 20 år	"	42
Takke-e-mail fra Åse Sørgård	"	43
MA 23.09.2004 Historielaget jubilerer	"	43
AN 25.10.2004 Historisk jubileum, jubileumshefte	"	44
Styremøte i Meløy Historielag på Henrikhålla Kro på Meløy, høsten 2004, utstilling i Allmuestua i Meløygården	"	45
MA 23.09.2004 "Ny" kommunestyresal i Allmuestua (etter oppussing/renovering)	"	46
Invitasjon til presentasjon av Årbok og Kalender – 12.11.2004 på Ørnes Hotell	"	47
Årbok nr. 20/2004	"	48
" , Forord	"	49
Presentasjon av Årbok og Kalender på Ørnes Hotell 12.11.2004	"	50
AN 16.11.2004 Ny Årbok fra 20-årsjubilanten Meløy Historielag	"	52
MA 18.11.2004 " " "	"	53
MA 18.11.2004 En hedersmann og jubiléet (Per Swensen)	"	54
MA 18.11.2004 Meløy Historielag feiret 20-årsjubiléet	"	55
Halsa-Nytt 12.11.2004 " " "	"	56
AN 19.11.2004 I fyr og flamme for Grønøy-furua (Anfinn Myrvang)	"	58
MA 25.11.2004 Grønøy-furua	"	59
Kalender 2005	"	60
Medlemsblad mai 2005	"	61
Sommertur m/historielaget søndag, den 14.08.2005 til Bolga/Grønøy (annonse)	"	62
Tur til Bolga, Bolgværet, Grønøy 14.08.2005	"	63
MA 06.10.2005 Slår ring rundt Grønøy-furua	"	78
AN 07.09.2005 Spleiselag for å utgi lokal skolehistorie fra tida før 1850	"	79
Motoråttringen "Teisten" en sommerdag og –kveld	"	80
MA 10.11.2005 Invitasjon (annonse) til presentasjon av Årbok og Kalender på Ørnes Hotell fredag 18. nov.	"	81
Et knippe bidragsyttere til årboka for 2005	"	81
Årbok nr. 21/2005	"	82
AN 22.11.2005 Årets bygd i Årboka, Grønøy	"	83
Halsa-Nytt 19.11.2005 Presentasjon av Årbok og Kalender	"	84
Odd Bikset, kassør på Meløy Historielags arrangement på Ørnes Hotell 18.11.2005	"	85

Meløykalenderen 2004

Vallsjøen med utsikt mot Grønøy, Meløy og Bolga. Utlåner: Jan Hustad

KUNNGJØRINGER

Meløy Historielag

inviterer til

Seminar-reise ØRNES-RØRVIK-ØRNES med Hurtigruten 7.-8. februar 2004

Tema: **Hurtigrutens historie og betydning
i vår egen region**

Hovedforeleser: Jon Gulowsen (Professor ved
Høgskolen i Bodø).

Pris pr. deltaker: Kr. 1750.- (inkl. måltider og lugar).

Påmelding før
10. januar 2004 til: Oddleiv Torsvik, Chr. Tidemanns
vei 101, 8150 Ørnes

Forbehold om deltakerantall

Velkommen til seminar om bord i

M/S "NORDKAPP"

lørdag, den 7. februar 2004

Retur fra Rørvik
med

M/S "RICHARD WITH"

PÅ TUR MED MELØY HISTORIELAG

Lørdag, den 7. februar 2004

Meløy Historielag gikk nye veier og inviterte til seminar om bord på Hurtigruten – ja, nettopp med "Hurtigruten" som tema.

Professor Jon Gulowsen ved Høgskolen i Bodø var hovedforeleser, og han delte sine innlegg i to avdelinger:

"Kysten som skapte Hurtigruten"

og

"Kampen mellom Grønøy og Ørnes som anløpssted".

De 25 kursdeltakerne fikk i tillegg med seg en generell gjennomgang av Oddleiv Torsvik over de ulike typer hurtigrutefartøy som er bygget etter 2. verdenskrig.

Innimellom måltider og kaffepauser var også Per Swensen på banen med betraktninger om "Farleden som gav navn til landet" (Nordwegen), om fyr, lykter og seilingsmerker som revolusjonerte skipstrafikken på kysten etter hvert som de dukket opp på holmer, odder og nes.

Skipets hotellsjef fortalte om livet om bord og luftet tanker om framtida for Hurtigruten.

Dessuten ble vi tatt med på omvisning. Vi var på brua og betraktet den moderne "skipshjerne", og en av deltakerne bemerket at hans 16-foting hadde atskillig større styreratt enn dette!

Deretter samlet alle 25 seg i en av suitene om bord, og en gruppe spesielt interesserte fikk være med ned i maskinen.

Etter en bedre middag om bord på M/S "Nordkapp" var tida kommet for anløp av Rørvik og bytte av båt. M/S "Richard With" skulle frakte oss heim igjen.

Sosialt samvær og spontan-underholdning i baren på dekk 7 satte punktum for en svært interessant og hyggelig dag, og frokost om bord på "Richard With" før anløp av Ørnes på nord var siste post på programmet.

2004 – Hurtigrute-seminar om bord på M/S "Nordkapp"

Meløy Historielag gikk nye veier og inviterte til seminar om bord på Hurtigruten – ja, nettopp med "Hurtigruten" som tema.

Professor Jon Gulowsen ved Høgskolen i Bodø var hovedforeleser, og han delte sine innlegg i to avdelinger: "Kysten som skapte Hurtigruten" og "Kampen mellom Grønøy og Ørnes som anløpssted".

De 25 kursdeltakerne fikk i tillegg med seg en generell gjennomgang av Oddleiv Torsvik over de ulike typer hurtigrutefartøy som er bygget etter 2. verdenskrig.

Innimellom måltider og kaffepauser var også Per Swensen på banen med betraktninger om "Farleden som gav navn til landet" (Nordvegen), om fyr, lykter og seilingsmerker som revolusjonerte skipstrafikken på kysten etter hvert som de dukket opp på holmer, odder og nes.

Skipets hotellsjef fortalte om livet om bord og luftet tanker om framtida for Hurtigruten.

Dessuten ble vi tatt med på omvisning. Vi var på brua og betraktet den moderne "skipshjerne", og en av deltakerne bemerket at hans 16-foting hadde atskillig større styre-ratt enn dette!

Deretter samlet alle 25 seg i en av suiteene om bord, og en gruppe spesielt interesserte fikk være med ned i maskinen.

Etter en bedre middag om bord på M/S "Nordkapp" var tida kommet for anløp av Rørvik og bytte av båt. M/S "Richard With" skulle frakte oss heim igjen. Sosialt samvær og spontanunderholdning i baren på dekk 7 satte punktum for en svært interessant og hyggelig dag, og frokost om bord på før anløp av ørnes på nord var siste post på programmet.

**Hovedforeleser:
Prof. Jon Gulowsen**

"Korridor-politikk"
ombord på
MS "NORDKAPP"

Vel bekomme !

OMVISNING

Her fra kommandobrua og suiten om bord

**TRØSTE OG BÆRE !
Kan dette gå bra – bare med en liten joystick?**

Erik Åstrøm, Audun og Åshild H. Ursin prøvesitter fasilitetene i skipets suite

Et lite styremøte
i baren på
MS "NORDKAPP"

Spontanunderholdning på dekk 7

Åshild Hammer Ursin

Trine Grønn Iversen

En særdeles vellykket rundtur med Hurtigruten Ørnes-Rørvik-Ørnes ble avsluttet med frokost før landsligning på Ørnes søndag morgen. I forgrunnen: Brødrene Karl og Hermann Valøy, Ørnes.

Åshild H. & Audun Ursin
Anfinn & Turid Myrvang

nordlands trompet

Mitt skip – mitt landskap

Nylig hadde jeg den glede å bli befordret med Hurtigruta. Med «Folkebåten» – institusjonen «alle» langs leia har et forhold til. Selve grunnfjellet i kystlandets kommunikasjon, pålitelig, behersket i sin fremtreden, vakker og stolt, en del av kystbefolkningens døgnrytme og hjerteslag.

Sånn har det vært i hundre år. La gå at det i dag cruises mer enn før i verden, men Hurtigruta kan fremdeles vente på en enslig stakkar som kommer halsende med en sen ferge inn til Ørnes. Alt dette gjør Hurtigruta til *mitt* skip – til «Folkebåten».

Februarturen fikk meg til å lete frem noen tanker jeg noterte meg under en sommerlig seiling med MS «Finnmarken» mellom Ørnes og

Trondheim: «Brotoppen» – tyske turister har okkupert oss igjen. De besitter alle vindusplasser, trenger seg ned over alt med den største selvfølge, veiver med kikkerter og fotoapparater, gestikulerer med germanske miner og dialekter, mens *mitt* landskap sakte glir forbi panoramarutene. Hermann blafrer med kartet sitt og imponeres over skipperens navigering gjennom det smale Selsøyviksundet. Jeg kunne lagt inn et godt ord om grunner og dybder, om lei og seilingsmerker. Men mitt utvalg av tyske gloser er begrenset – svært begrenset. Derfor får den gode herr Hermann fra Bremen ha sine spørsmål, sine teorier og spekulasjoner i fred. Jeg vet noe han ikke vet. Det er en god følelse!

signert

Anfinn Myrvang,
skribent Meløy

Jeg deler ikke min kunnskap om Svartisen, om Blokkfjorden og Rødøyfjorden, om flo og fjære, om seigrunner og garnsett, om sjarker og heimfiskere – med en som kun lar *mitt* landskap betraktes fra baksiden av en plexiglassrute, for deretter å prale i Bremens barer: – Jeg har vært der!

Det har han aldeles ikke! Han har ikke kjent småbåra gyngende robåten, seien napp i dorga, rent i snøfokk ned fra Vartinden, plukket molter på Stormyra. Han har ikke lagt opp nyland med spett og spade, ikke hogget fire favner vinterved i Brattlia, ikke levd i det nordnorske sommerlyset – eller under blafrende nordlys.

Det har jeg! Jeg har opplevd noe han ikke har opplevd.

Det er en god følelse!

God tur videre Hermann – selv om det nok er *jeg* som har den gode turen ...

Nå står jeg i fare for å slå meg selv på munnen: Kanskje er det nettopp slik det oppleves når jeg – eller en annen nordlending for den saks skyld – feriereiser over landegrensene? Uansett: Måtte Hurtigruta seile i enda hundre år, med eller uten Hermann og meg. Hurtigruta er mitt hjerteslag i mitt landskap!

KUNNGJØRINGER

Historisk seminar

Tema: Kraftutbygging, industrialisering og regionutvikling. Arrangeres 23 og 24 april i Glomfjord.

Målgruppe: Historieinteresserte.

Arrangør: Hifo Bodø og Meløy Historielag.

For påmelding og nærmere opplysning kontakt:

Per Swensen tlf: 75 75 10 45 eller

Alan Hutchinson tlf: 75 56 22 48.

Årgang 14

Nr. 5

16. mars 2004

Valmuen

Internavis for Meløy kommunes ansatte

Lokalhistorisk Seminar

23. - 24. april arrangerer Meløy historielag og Den norske historiske forening avd. Bodø et seminar i Glomfjord. Emnet er «Kraftutbygging, industrialisering og regionutvikling med fokus på Salten», og målgruppen er lokalhistorielag og andre historieinteresserte i Nordland.

avisa Nordland

FREDAG 16. april 2004 · Nr. 87 · Uke 16 · Årgang 3 · Løssalg kr 12 · Utenfor Nor

Lar historien fortelle

Kraftutbygging, industrialisering og regionutvikling er hovedtema når lokalhistorikere og andre interesserte møtes i Glomfjord neste helg.

Connie Slettan Olsen 99 22 67 58
cs@an.no

MELØY: Det er Historieforeningen i Bodø (HIFO) som har tatt initiativ til årlige lokalhistoriske seminarer med fokus på historien til samfunnet der seminaret blir avholdt. I år er det Meløy som står for tur

Åpent seminar om Glomfjords industrihistorie.

annet kommer Lars Thue som har skrevet bok om Statkrafts historie i Norge, forteller Anfinn Myrvang i Meløy Historielag.

Åpent for alle. Andre som er engasjert i forbindelse med seminaret, som starter fredag, er Marit

med kraft og industrihistorien i Glomfjord som tema.

– Vi har vært så heldige å få mange dyktige folk til å holde foredrag. Blant

Historisk seminar. Krafthistorien på Fykan står sentralt når historikere og andre interesserte møtes i Glomfjord neste helg. Det forteller Anfinn Myrvang i Meløy Historielag. Foto: Connie Slettan Olsen

Hernes og Eirik Fiva, begge opprinnelig fra Glomfjord og forfattere av Hydros jubileumsbok «Vekstkraft». Bjørg Evjen kommer for å snakke om kvinneliv på ensidige industristeder. Sven Lundestad vil fortelle om politisk mobilisering i Glomfjord, Meløy og Nordland, og grunder og mannen bak blant annet ScanWafer, Alf Bjørseth, er engasjert for å snakke om omstillingsprosesser i nyere tid.

– Målgruppen er først og

fremst lokalhistorielag og historikere i Nordland. Men seminaret er åpent for alle som har interesse for temaet, og vi har fortsatt ledige plasser, forteller Myrvang.

Spennende historie. Glomfjords industrihistorie strekker seg tilbake til begynnelsen av 1900-tallet, og startet med kraftutbyggingen på Fykan som skulle anvendes til industriformål. Sinkmelteverk og senere aluminiumsproduksjon ble etablert for

å utnytte krafta. Planer om bygging av en hel by med en befolkningsstørrelse på nærmere 7000 innbyggere lå klare. På grunn av røyk og forurensning ble denne planlagt bygd utenfor selve industriområdet, og byen skulle som andre byer ha eget sykehus, kino, havneanlegg og trikk.

– Det er viktig at folk får kjennskap til den nære historien. Vi har en rik og spennende industrihistorie.

Oppmøte ved Infosenteret i Glomen på morgenkvisten

**Hovedrepresentanter for arrangørene av lokalhistorisk seminar:
ALAN HUTCHINSON – PER SWENSEN – SVEIN O. LUNDESTAD**

LOKALHISTORISK SEMINAR I REGI AV MELØY HISTORIELAG OG DEN NORSKE HISTORISKE FORENING AVD. BODØ.

Tid: 23.-24. april 2004 Sted: Gammelkontoret og Glomfjord Hotell, Glomfjord, Meløy

EMNE: KRAFTUTBYGGING, INDUSTRIALISERING OG REGIONUTVIKLING, MED FOKUS PÅ SALTEN – LOKALHISTORIELAGETS ARBEID I FORHOLD TIL EMNET
Målgrupper: Lokalhistorielag og historikere i Nordland

Foreløpig program (februar 2004):

Fredag 23. april

- 11.00 – 12.00 Oppmøte og registrering, kaffe
- 12.00 – 12.30 Kraft, industri og lokalsamfunn i Glomfjord, en historisk oversikt. Eirik Fiva
- 12.30 – 13.00 Billedspill
- 13.00 – 13.30 skoleprosjekt presentasjon
- 13.30 – 14.15 Lunsj
- 14.15 – 14.45 Glomfjord/Meløy – det forindustrielle samfunn. Arnfinn Myrvang/ Trine Grønn Iversen.
- 14.45 – 15.45 Stat, kraft og lokalsamfunn – Glomfjord i en nasjonal kontekst. Lars Thue
- 15.45 – 16.00 pause
- 16.00 – 16.20 Oppbrudd i lokalsamfunnet - Rekruttering og tilflytting/ sosiale skiller. Per Swensen m.a.
- 16.20 – 16.40 Kommentarer og spørsmål
- 16.40 – 17.00 kaffe
- 17.00 – 17.30 Kvinneliv på ensidige industristeder. Bjørg Evjen.
- 17.30 – 18.00 Oppvekst på industristedet i 1950-årene. Marit Hernes, Fritz Breivik m.fl.
- 18.00 – 18.30 Paneldebatt

19.00 Middag på hotellet

20.30 – 21.30 Presentasjon av Meløy historielag. Hvis behov: kommentarer og debatt til programmet før middag, særlig mht erfaringer ved andre tilsvarende samfunn som Sulis, Rana, Sørfold

Lørdag 24. april

- 09.00 – 09.30 Politisk mobilisering i Glomfjord, Meløy og Nordland. Svein Lundestad
- 09.30 – 10.00 Arbeideridrett i Glomfjord og andre steder i Salten. Marita Martinussen
- 10.15 – 11.15 Kraftutbygging, industri og kommune i et historisk og politisk perspektiv. Betraktninger ved Oddleif Torsvik, kommentarer ved Arne Farup, Elly Volden, Erling Nystad og Lars Thue
- 11.15 – 11.30 kaffe +
- 11.30 – 12.00 Kommentarer og spørsmål
- 12.00 – 14.00 Ekskursjon – "Byvandring"
- 14.00 – 15.00 Lunsj
- 15.00 – 16.00 Omstillingsprosesser på ensidige industristeder. Finn Normo, .. Lindeløv
- 16.00 – 17.00 Avsluttende diskusjon, evaluering, arbeid med emnet i lokallag, forslag til emner for neste års seminar

**To av foredragsholderne fra Meløy Historielag:
PER SWENSEN og ANFINN MYRVANG**

Jubileumsutstilling – Meløy Historielag gjennom 20 år

**Meløy Historielag fylte 20 år den 1. april 2004.
Rolf Sjørgård takker av som fast styrerepresentant i historielaget etter 20 år.**

PÅ TUR MED MELØY HISTORIELAG

2004 - TUR TIL SKOGREINA/KUNNA OG STØTT

Søndag, den 1. august 2004

Sommeren kom for alvor først henimot månedsskiftet juli/august i 2004. Med den også tur med Meløy Historielag, søndag den 1. august. Ikke så vidt og langt denne gangen, og egentlig en oppfølger av fjorårets tur til øyene i egen kommune.

Denne gangen startet turen med buss fra Ørnes til Skogreina/Kunna, der tufter forteller at forfedre har holdt hus i riktig gammel tid. Anne-Mari Jensen pekte og fortalte i terrenget mange bare har oversett tidligere - mot bedre vitende.

"Meløytind" plukket oss opp ved moloen på Kunna, på blankstille hav bar det først utover til Breigrunnen, der oppkomme av ferskvatn på heldige tidspunkt kan sees som bobler og virvler.

Vi passerte ubåten "Uredd"'s våte grav og satte deretter kursen mot Støtt, der vi ble mottatt på beste vis med bevertning og masse informasjon om øysamfunnet.

Birgit Bakken geleidet oss blant og inn i bunkerser fra siste verdenskrig på Svenningen, og selv havtåka som kom fossende inn ble en opplevelse.

Nede i kaiområdet fortalte Karl Sørensen nytt og gammelt fra Støtt.

Et streif via fjellveggen langs Meløy på tilbaketuren og Per Swensen forsynte seg med stupbratt vann fra Miganåga på Meløy, en gammel tradisjon i Meløy for kystflåten, i dag en kuriositet.

En flott dag, og nok en vellykket historielagstur.

På tur med Meløy Historielag

søndag, den 1. august 2004

til

Skogreina - Kunna - Støtt

Turen startet med buss fra Ørnes til Skogreina/
Kunna med Anne Mari Jensen som guide

Tufter forteller at forfedre har holdt hus her i riktig gammel tid

Utsikt fra Tele-tårnet over Kunnvalen mot Støtt

Gravrøyser fra en svunnen tid

”MELØYTIND” plukket oss opp ved moloen på Kunna, på blankstille hav bar det først utover til ”Breigrunnen”, der oppkomme av ferskvatn på heldige tidspunkt kan sees som bobler og virvler

Vi passerte ubåten ”UREDD”, våte grav siden andre verdenskrig

**3 damer fra Engavågen på akterdekket:
Kristin Stavnes, Harriet Stavnes og Aud Rui**

Birgit Bakken geleidet oss blant og inn i bunkerser fra siste verdenskrig på øya Svenningen

På tur ned til deilig middag på Støtt skole

På Støtt hadde de laget bursdagskake til Meløy Historielag !!!

Karl Sørensen orienterer forsamlingen om Støtt

På heimturen forsyner Per Swensen seg med vatn fra Miganåga i fjellveggen på øya Meløy, en gammel tradisjon i herredet for kystflåten – i dag en kuriositet

Åløy Historielag

Også en historie ...

Lagets virksomhet gjennom 20 år
1984-2004

Av Unni Torsvik

Også en historie ...

Vår tradisjon har vært å lese eller befatte oss med tykke og vitenskapelig velformulerte historiske bøker som gransker og trekker linjer, systematiserer og begrunner hvorfor vårt liv og vår kultur er blitt som det er. Meløy Historielag har gjennom 20 år grepet fatt i historien på en annen måte, nemlig ved å presentere biter av levd liv, opplevelser og minner. For oss er nærhet og gjenkjennelighet viktige forutsetninger når vi griper fatt i den historien som ligger gjemt i manns minne eller i skuffer og fotoalbum. Og derfor blir den historien vi presenterer en annen historie enn den faghistorikeren kommer med.

Men det betyr ikke at den nære historien er mindre verd, tvert imot!

Når faghistorikeren trekker sine store linjer eller maler med bred pensel, samler vi på småbitene. Alle vet at et mosaikkbilde trer fram for øyet etter hvert som småbitene kommer på plass. De bitene som årbøkernes skribenter gjennom 20 år har samlet i den årlige utgave av "Meløy – den stille fjerding", begynner etter hvert å ligne noe:

Vi øyner konturer og sammenhenger vi ikke har sett før. Bildet av vår egen nære historie trer sakte men sikkert fram i dagen.

Meløy Historielag har gjennom 20 år gitt ut 20 årbøker (inkl. 2004-utgaven), 6 særbøker om forskjellige temaer, 21 kalendere med gamle og historiske bilder, og vi har fungert som forlag for flere andre lokale utgivelser.

Laget har stått som arrangør av mange sommerturer til historiske og interessante steder, også utenfor kommunens grenser.

Å bidra til bevaring av andre sider av kulturhistorien, så som motoråttringen "Teisten" og Meløy-gården, har vært viktig. Det samme kan sies om etableringen av lokalhistorisk arkiv, seminarer og utstillinger.

Hvordan er dette mulig?

Jo, vi lever i en spennende, mangfoldig og historisk kommune. Vi har engasjerte menne sker, både som initiativtakere, bidragsyttere og deltakere. Og interessen for å lære Meløy å kjenne har så visst ikke avtatt med årene.

Dette heftet – som er et resymé av Meløy Historielags arbeid gjennom 20 år – er ment som en takk for innsatsen, og som en ansporing til fortsatt engasjement for å ta vare på historien ... ..

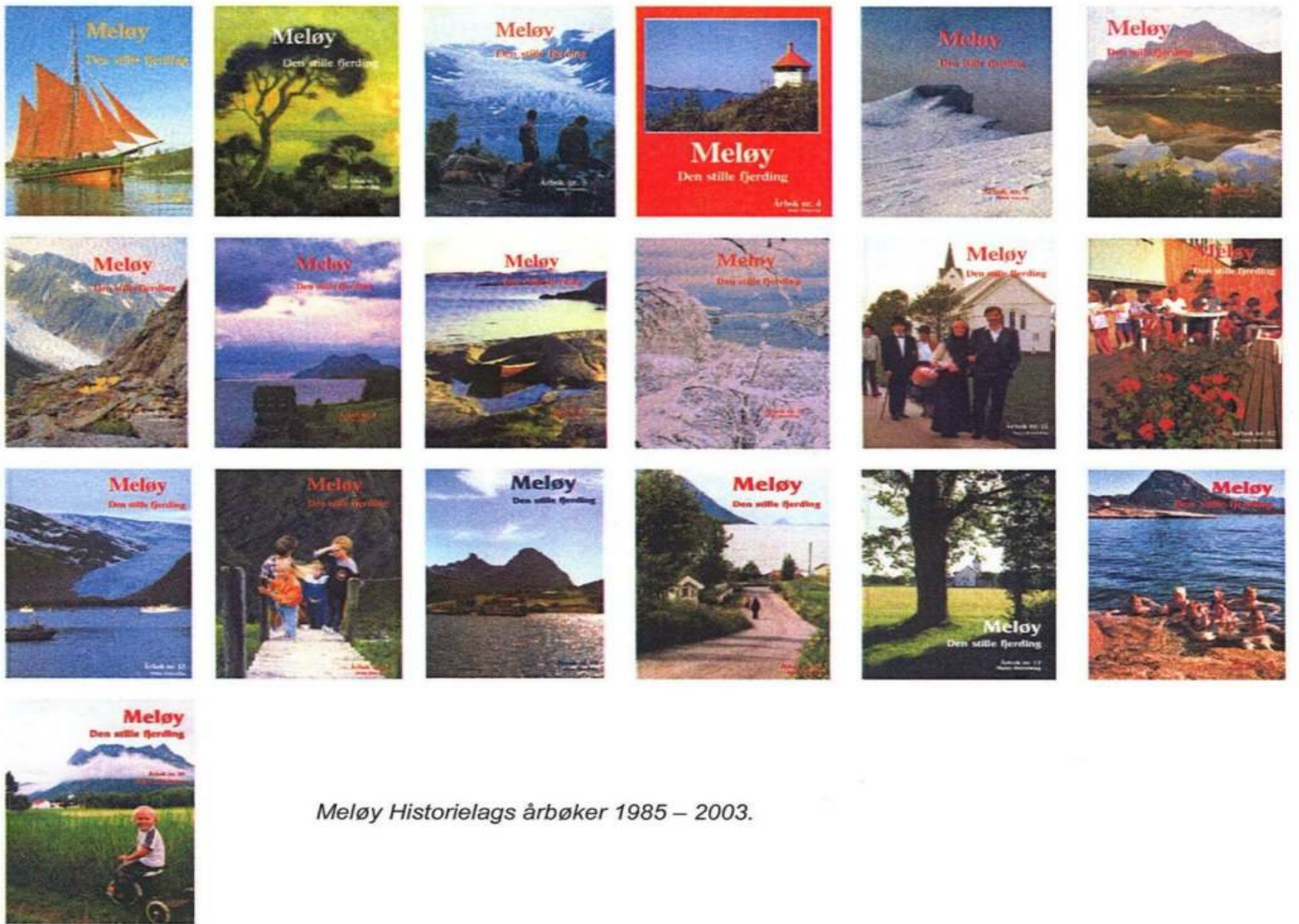
Meløy Historielag
Styret

Meløy Historielags kalenderproduksjon

Meløy Historielags årbøker

Meløy Historielags årbøker 1985 – 2003.

Historielagets sær bøker gjennom 20 år

Name: Åse Sørgård

E-Mail: aase@tmu.uit.no

Homepage Title: Flott hefte :-)

Homepage URL:

Referred By: Search Engine

Location: Tromsø

Comments: Tusen takk for det flotte heftet som kom samtidig med innbydelse til årbok-presentasjon. Dette var 20 år med historikk for laget, lettlest med flotte illustrasjoner. Her fikk man øg sett alle de spennende turene man har gått glipp av opp gjennom årene. Håper dere fortsatt vil arrangere disse årlige utfluktene. Kanskje blir det min tur en gang til å kunne delta....

Historielaget jubilerer

MELØY: Unni Torsvik er personen bak Meløy Historielags flotte jubileumsskrift "Også en historie" – en skrift som ble delt ut til samtlige kommunestyrerepresentanter under møtet på Meløy.

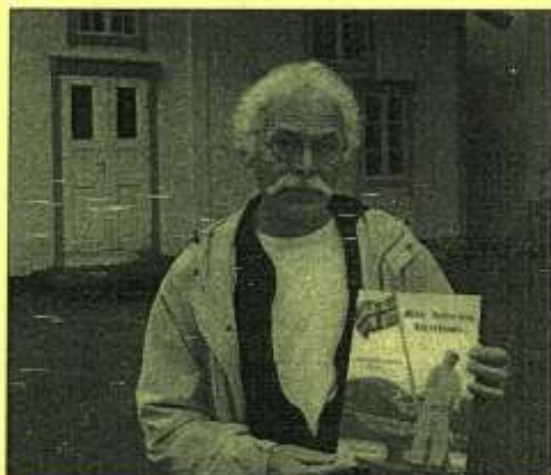
Kristian Tvenning

Starten på laget var 1. april 1984, og bakgrunnen for det var Per Swensens arbeid i en komitee med å samle inn stoff til kommunens 100-årsjubileum. Tolv personer møtte opp, og det ble valgt et interimsstyre bestående av Per Swensen (leder), Oddleiv Torsvik, Bjarne Neverdal, Rolf Sørgård og Anne Rita Kolberg. Harry Sandvei og Anfinn Myrvang som varamedlemmer.

I jubileumsåret er fortsatt Per Swensen leder, og med seg i styret har han Per Høgne Jensen, Oddleiv Torsvik, Bente Breivik og Ole Hjalmar Schulz. Rolf Sørgård har gått ut av styret etter 20 år som fast representant.

I forordet til heftet skriver styret bl.a.: "Meløy Historielag har gjennom 20 år grepet fatt i historien på en annen måte, nemlig ved å presentere biter av levd liv, opplevelser og minner. For oss er nærhet og gjenkjennelighet viktige forutsetninger når vi griper fatt i den historien som ligger gjemt i manns minne eller i skuffer og fotoalbum. Og derfor blir historien vi presenterer en annen historie enn den faghistorikeren kommer med. Men det betyr ikke at den nære historien er mindre verdt, tvært imot! - Heftet er ment som en takk for innsatsen, og som en ansporing til fortsatt engasjement for å ta vare på historien, skriver styret.

Jubileumsskriftet gir en fyldig oversikt over arbeidet i Historielaget, og

REDAKTØR. De siste årene har Anfinn Myrvang vært redaktør for Årboka. Her viser han frem jubileumsskriftet. I bakgrunnen Chr. Helgesens gård i Meløygården. Den har Historielaget overtatt.

det er en imponerende innsats som er utført opp gjennom årene. Det være seg fra årbøker og kalendrer til utgivelse av

spesielle bøker og til alle turene Historielaget har gjennomført i og utenfor kommunen.

Historisk jubileum

I 20 år har Meløy Historielag utgitt lokale historiefortellinger og bilder. Nå er det lagets egen historie som gis ut i heftet «Meløy Historielag - Også en historie...».

Connie Slettan Olsen 99 22 67 58
co@an.no

MELØY: Det var i forbindelse med Meløy kommunes 100-årsjubileum at ideen om å danne et historielag ble født. Og 1. april 1984 møttes 12 historieinteresserte meløyfjerdinger for å lodde stemningen.

– Målsettingen var å gi ut en bok med lokalhistorie, samt en kalender. Det viste seg at vi hadde tilgang på uante mengder skreven og uskreven historie rundt omkring på bygda, og interessen var stor for å danne et lag som kunne gi ut dette, forteller Unni Torsvik fra Ørnes.

Første bok. Allerede første året ga det nyetablerte historielaget ut sin første kalender. Året etter kom lagets første bok.

– Den gang var aktiviteten stor. Vi sendte ut løpesedler til alle husstander og sto på for å få folk til å lete i skuffer og skap etter materiale til årbøkene. Og uten opphør

Jubileum. Meløy Historielag sin egen historie er skrevet ned av Unni Torsvik og gis ut i et jubileumshefte denne uka. Foto: Connie Slettan Olsen

har det kommet inn bidrag, år etter år, forteller Torsvik.

Aktiviteter. Drøyt 20 år er gått siden møtet på Ørnes Hotell. I løpet av de to tiårene har laget gitt ut 20 årbøker, sju sær bøker og 21 kalendere. I tillegg har historielaget fungert som forslag for flere andre lokale utgivelser. Årets og lagets 20. årbok er ennå ikke lagt ut for salg. Det skjer etter lanseringen 12. november. Men denne uka kommer laget ut med sin egen historie.

– Historielagets turer som arrangeres for medlemmer og andre interesserte er viet god plass i jubileumsheftet. Her kan man også lese om hvordan laget har engasjert seg i bevaringsprosjek-

ter. Og man får kjennskap til blant annet kulturvernprisen, utstillinger og andre aktiviteter laget har deltatt i, forteller Torsvik, som har forfattet heftet.

Nye krefter. – I 20 år har Meløy Historielag bidratt til å bevare den rike lokalhistorien i Meløy. Hva blir den største utfordringen i årene som kommer, Torsvik?

– Vi ønsker fortsatt å gi ut bøker, men har behov for fornyet energi i laget. Det er stort sett de samme som bidrar i år som for 20 år siden. Vi er snart utgått på dato, sier Torsvik, og legger til.

– Å få nye krefter til å ta over arbeidet blir utvilsomt den største utfordringen. Det er en stor utfordring i dag, og vil ikke bli mindre med årene.

Høsten 2004

Styremøte i Meløy Historielag på
"Henrikhålla kro" på Meløy.

Høsten 2004

Utstilling i Allmuestua i Meløygården i forbind-
else med at det ble avholdt kommunestyre-
møte i "Gammel-salen".

“Ny” kommunestyresal

MELØY: Det er en kjempeinnsats Meløy Historielag og Meløy Husflidslag har gjort med å restaurere kommunestyresalen i Allmuestua på Meløy. Her kunne ordfører Arild Kjerpeseth - som er fra Meløy - åpne siste kommunestyre.

Kristian Tvenning

I år er det 120 år siden Meløy ble egen kommune, og det er 50 år siden administrasjonen ble flyttet fra Meløy til Ørnes. Meløy kommune var i mange år en del av Rødøy kommune. Da Meløy ble egen kommune var det 12 medlemmer i herredsstyret og tre i formannskapet. Leder i Historielaget Per Swensen orienterte kommunestyret om arbeidet Med Meløygården. Han fortalte blant annet at Meløy første gang er nevnt i forbindelse med Harald Hårfagre. - Dessuten er stedet nevnt på 1100-tallet, og på 1300-tallet er øya nevnt som kirkested. - Vi vet ikke helt sikkert hvor mange kirker det har vært på Meløy, men kanskje har det vært ti, sa Swensen.

Han fortalte videre om arbeidet Historielaget har utført i Meløygården, og Anfinn Myrvang orienterte og viste rundt i arkivet som er i sokkelen til tidligere Meløy Sparebank. Bare tre personer hadde nøkler til arkivet. Det var Myrvang, Tove Omnes og Per Swensen.

KOMMUNESTYRET
Meløys første ordfører het Ole P. Dahl. Inne i kommunestyresalen - som nå kan brukes til diverse møter etc. - er det hengt opp bilder av alle ordførerne frem til administrasjonen ble flyttet til Ørnes. Dessuten har man navnene til kommunestyremedlemmene - delvis også med bilder. Disse plakatene bør rammes inn. Ordfører Arild Kjerpeseth ønsket velkommen til Meløy, og sa at repre-

sentantene - denne gangen bare 26 da Kystpartiet manglet en - satt akkurat slik representantene gjorde i 1884. Da satt ordføreren midt på

gulvet og representantene langs veggene på trebenker. Selve møtet ble holdt i samfunnssalen.

FORNØYD: Per Swensen, daglig leder i Salten Museum Harry Ellingsen og Ivar Helgesen var fornøyd med arbeidet som er utført i Allmuestua. Helgesen har vært snekker sammen med Per Einar Kristiansen.

ÅPNING: Ordfører Arild Kjerpeseth (i midten) åpnet møte med fung. rådmann, Dagfinn Stavdal og Gudveig Haugland fra Fellessekretariatet

TIL MEDLEMMENE

Meløy Historielag inviterer til presentasjon av ny årbok og kalender på

ØRNES HOTELL fredag den 12. november 2004 kl. 17.00

Vi markerer også oss selv etter 20 års virke, og overrekker til medlemmene vedlagte hefte, som i bilder og tekst gir et sammendrag av lagets aktiviteter.

VEL MØTT TIL KAFFE MED NOE ATTÅT !

Hilsen styret

Årets årbok og brosjyren "Også en historie"

Meløy

Den stille fjerding

Årbok nr. 20
Meløy Historielag

20 år med lokalhistorie

Meløy Historielag har gitt ut årbøker siden 1985. Det betyr 20 bøker, eller ca 2.200 boksider med historie forankret i Meløy kommune. Og vi tør fremsette den uærbødige påstand: det er god og viktig historie. I årbokas mange artikler er beskrevet menneskeskjebner og slit, humor og poesi, godt faglig fundert historikk, artikler om yrkesliv på land og hav, om bosetting, oppvekst og skolegang, samt – og ikke minst: bilder fra gammel og ny tid.

Den som har vært lur å samle på alle disse 20 bøkene sitter på en rik kilde til opplæring og forståelse, kunnskap og innsikt i meløyfjæringenes liv og arbeid gjennom de siste generasjonene. Men alt dette er ikke bare historielagets fortjeneste. Først og fremst er det de mange som har tatt pennen fatt som bør takkes og hedres. Årbøkene har vært et talerør for den vanlige meløy-borger, den alminnelig skrivelystne kvinne og mann som ønsket å berette nettopp sin historie. All ære til dem som trofast har vært bidragsyttere eller som er kommet til etter som årene har gått.

Meløy Historielags virksomhet – som er mye mer enn årbøkene – er beskrevet i et eget hefte som er gitt som gave til alle lagets rundt 100 medlemmer. Dette som en liten takk og som en oppmuntring til fortsatt medvirkning i årene som kommer.

Er vi ved veis ende? Nei, det verken håper eller tror vi. Her er mye ubeskrevet igjen. Og dessuten er dagen i dag morgendagens historie. Vi satser derfor gladelig mot nye 20 bøker. Etter hvert vil det komme «nye koster», både i laget og i redaksjonene, så det er slett ikke sikkert at årbok nr. 40 ser ut som dagens. Men hva gjør vel det? Vi tror tradisjonen med årbøker og lokalhistorie er så pass forankret i folks bevissthet at noen vil fortsette om «gammelkara» detter av lasset etter hvert. Kanskje finnes det nye eller andre formidlingsmåter i fremtiden? Det må vi i så fall være åpne for.

Vi gratulerer meløyfjæringene og alle med interesse for kommunen med årbok nr. 20. Og vi er så frimodige at vi gratulerer oss selv med et aldri så lite jubileum.

Anfinn Myrvang
Redaktør for årboka 2004

Presentasjon av Årbok og kalender på Ørnes Hotell den 12. november 2004

12. november 2004

Meløy Historielag er 20-årsjubilant i 2004, og ved årets presentasjon av lagets produkter på Ørnes Hotell markerte man også dette

Idar Røndahl og Sigurd Jacobsen spiller opp

Hjemmekjær skatt

AVISA NORDLAND – TIRSDAG 16. NOVEMBER 2004

Den spreke lærerpen-
sjonisten Åshild
Hammer Ursin fra
Engavågen er en av
over 30 bidragsytere
som i tekst og bilder
har fylt den nye
årboken for Meløy
med hjemmekjære
skatter i fortid og
nåtid.

Håvard Willassen 91 31 64 11
hw@an.no

MELØY: – En tidsskildring av livet i
min barndomsbygd Holandsfjord,
både kåserende og kanskje litt

Ny årbok fra 20-års- jubilanten Meløy historielag.

provose-
rende
stil. Sier
Åshild
Hammer
Ursin til
Avisa
Nord-
land om
sitt bi-
drag viet

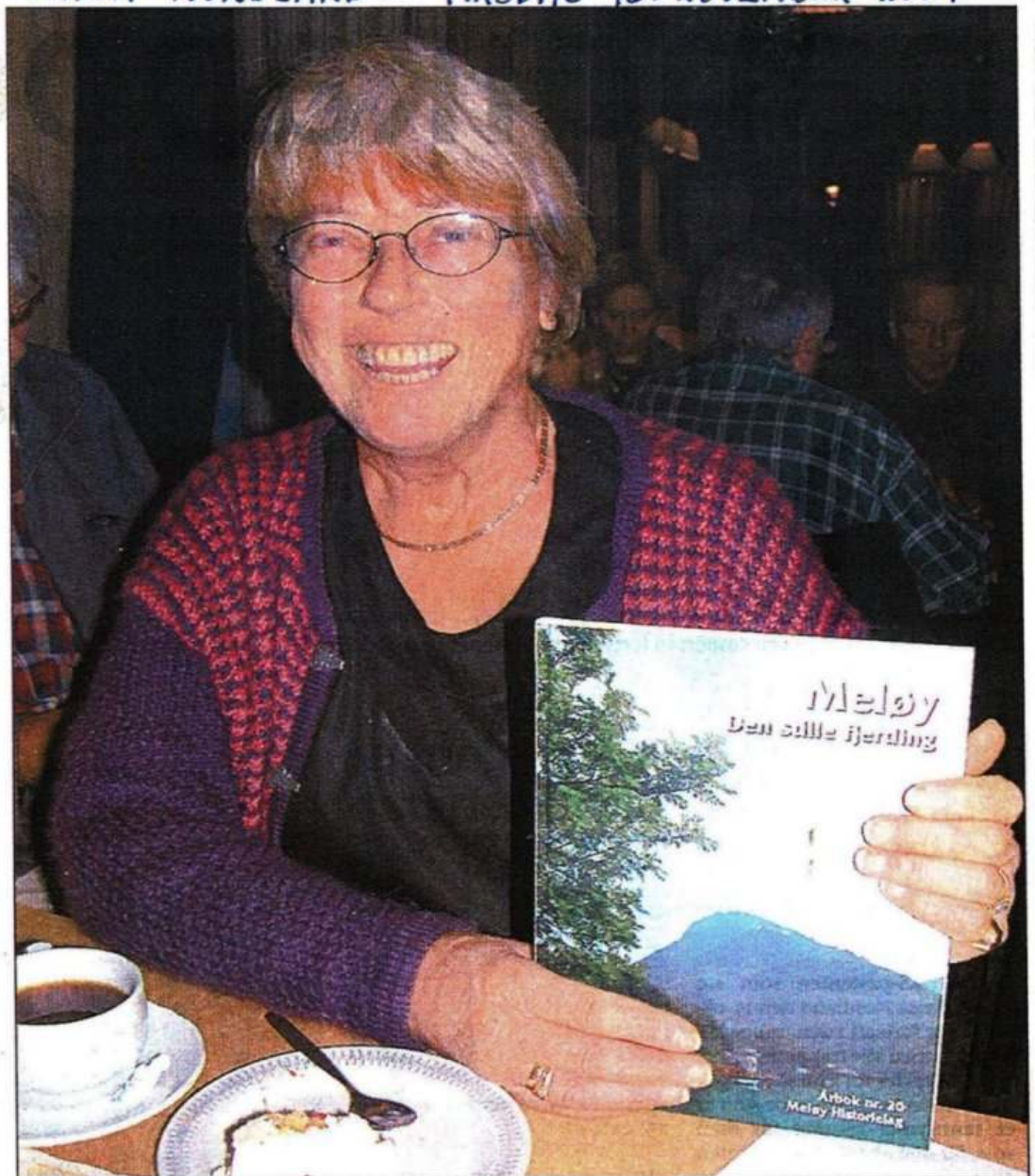
Holandsfjord, som er årets bygd i
den nye årboken «Den stille fjer-
ding».

Hammer Ursin har både en po-
etisk og krass penn når hun
beskriver Holandsfjord som Meløys
potaniske hage, samholdet i byg-
da, fiskebondefamilienes fraflyt-
tingen og den moderne kraftut-
byggingen på godt og vondt. Det
er en kunnskapsrik og klok forfat-
ter som setter standarden for
årets Meløy-bok, som er den 20.
årboken i rekken.

Jubileum. For «Den stille fjer-
ding» 2004 smeltet naturlig nok
sammen med 20-årsjubileet til
driftige Meløy historielag, som si-
den starten har produsert nettopp
20 årbøker og hele 2.200 boksider

Ildsjeler. Ildsjelene i 20-årsjubi-
lanten Meløy historielag, Per
Swensen (t.v.), Unni Torsvik og
Anfinn Myrvang fikk fortjent ga-
ver og blomster.

Hjemmekjær. Åshild Hammer Ursin har skrevet om barndomsbygda Holandsfjord i fortid og nåtid i årets Meløy-bok.

Begge foto: Håvard Willassen

med historier og bilder forankret i
Meløy kommune, basert på men-
nesker og lokalsamfunn i slit og
fest på land og hav, bosetting,
oppvekst og skolegang, rikt illus-
trert med bilder helt fram til vår
tid.

– Men la det være klart; dette er
ikke bare historielagets fortjenes-
te. Men dere trofaste bidragsytere
som fyller permene med artikler
og bilder som vil leve for all etter-
tid. Sa historielagets formann Per
Swensen og årbokredaktør Anfinn
Myrvang under lanseringen forle-
den kveld.

Det aktive historielaget i Mel-

øy, som også har en rekke temabø-
ker i porteføljen samt arrangerer
historiske reiser, seminarer og
driver kulturvernarbeid, er evig
takknemlig for de trofaste bidra-
gene til årbøkene fra den eldre
garde meløyfjerding. Men man
sier heller ikke nei takk til nyre-
kruttering av skribenter og foto-
grafer som kan gjøre dagen i dag
til morgendagens historie. – Vi
satsar derfor gladelig mot 20 nye
bøker, forteller Swensen og Myr-
vang.

Stort oppmøte. Over 50 lokalhis-
toriske venner og bidragsytere til

den nye årboken og ikke minst
den nye Meløykalenderen 2005 i
gamle bilder, gæltok i seansen på
Ørnes Hotell, som hadde en festlig
ramme med levende sang og mu-
sikk, gave- og blomsteroverrek-
kelser, høye snitter og bløte kaker i
et trivelige sosial samvær blant
stolte meløyfjerding.

– Og som seg, hør og bør for en
kreativ jublant; en utstilling i
tekst og bilder som viste aktivite-
ten i Meløy historielag siden star-
ten for 20 år siden og fram til da-
gen i dag.

Meløyavisa

Årgang 19

Nr. 43 18. november 2004

Løssalg kr. 15,-

Debutant på 66

MELØY: Berit Bye Mikkelborg lytter åpenbart til Wenche Myhres oppfordringer om å gjøre som man vil ved 66 år. Mikkelborg debuterte som forfatter i årets bok fra Meløy Historielag.

Karina Krogh

- Jeg har bestandig skrevet mye, og sender jeg brev blir de flere sider lange. Og da snakker jeg om A4 sider, smiler Mikkelborg til MA. Den skjønnede debutanten har skrevet artikkelen "Alderdøm med nærhet", som omhandler tiden rundt det gamle syke- og aldershjemmet på Vall.

- Før i tida var sykehjemmet mer som en gård å regne, og vi ungene i bygda pratet mye med de gamle. Det hendte rett som det var at vi gikk opp dit på besøk, forteller Mikkelborg. I følge henne var sykehjemmet for mer åpent enn det er i dag.

BUTIKK

Hun kom inn i prosessen med årboka gjennom Anfinn Myrvang. Han visste hun var interessert i folk, og lett kom i kontakt med dem, og tenkte kanskje hun hadde noen gode historier. - jeg har vokst opp på butikk og har senere jobbet

VOKSEN DEBUTANT: Berit Bye Mikkelborg har fått noe på trykk for første gang i årets Arbok for Meløy.

som selger. Jeg kommer lett i kontakt med mennesker, og er oppriktig interessert i dem, kan Mikkelborg fortelle. Det er nå ett år siden hun og Anfinn snakket sammen om boken første gang, og siden har prosessen vært i gang.

- Jeg har skrevet cirka et halvt års tid. Eller hva skal vi si, jeg tenker veldig mye før jeg begynner å skrive. Da jeg til sist satte meg ned

for å skrive artikkelen ferdig, endte det med at jeg skreiv alt om på nytt, forteller hun. Opplysninger hun har vært usikre på har hun fått hentet inn og verifisert. Berit Bye Mikkelborg har allerede skrevet litt til neste års bok, og har et ønske om å få noe på trykk da også.

En hedersmann og jubileet

MELØY: Årbok nummer 20 fra Meløy Historielag ble feiret med fest på Ørnes hotell. Leder i historielaget, Per Swensen ble ekstra påskjønt for lang og trofast tjeneste.

Karina Krogh

- Meløy Historielag er drømmen som ble virkelighet, og så mye mer enn hva jeg forventet, sa Per Swensen da han åpnet lanseringen av årbok nummer 20 og kalender nummer 21. Meløy historielag har vært flittige maur siden 1984, og har gjort en enorm innsats med å samle lokalhistorie og ta vare på den for ettertiden. - Etter hvert har det blitt over 2000 sider med lokalhistorie i bokform, regnet Swensen raskt sammen. Historielaget fikk tidlig en god økonomi, og har gjort mye i jobben for å bevare kommunens historie for ettertiden. De har laget video om Meløy, laget egen kulturvernpris, holdt utstillinger og foredrag, restaurert motoråttingen "Theisen", og gått inn i Meløygården med flere hundre tusen kroner. Det laget denne kvelden var mest stolt av (selvfølgelig sett bort fra bok og kalender), virket til å være deres nye hjemmeside på internett.

LURING

Ole Hjalmar Schultz innrømte å ha gått bak ryggen på Per Swensen, og gav Swensen en gave som takk for godt lederskap i 20 år. Schultz gav oppmerksomheten navnet "stå-på-prisen", og overrakte Swensen et maleri av "Theisen" utenfor Bolga. Anfinn Myrvang hedret Swensen med en liten tale, og utfordret historielagleder til 20 nye år som leder. Swensen hadde tidli-

gere på kvelden sagt at historielaget hadde dårlig med nyrekruttering, og ønsket nye, unge medlemmer velkommen. Alle forfatterne fikk bok som takk for innsatsen, og ble underholdt av duoen Sigurd og Idar på trekkspill og gitar. Gjestene fikk mat og kake og kunne se utstillingen av bilder og artikler fra Meløy Historielag. MAs egen Kekkan holdt kåseri om historie og alt det kan romme,

ARKIV

Kalenderen historielaget gav ut i år, er nummer 21 i rekken. Meløy Historielag har laget et arkiv hvor man kan få oppbevare bilder og skrifter man ønsker bevare for ettertiden. Arkivet er vannrett og trygt i tilfelle brann. Øystein Birkelund

HEDRET: Per Swensen Fikk overrakt "stå-på-prisen" av Ole Hjalmar Schultz.

har sammen med Jan Inge Karlsen, Steinar Heimdal og Bente Breivik hatt ansvaret for årets kalender. I år har laget kommet over en heller proff hobbyfotograf, med som de sier - blikk for komposisjon.

- Da vi så bildene av Christian Waatvik så vi at her var en med teft for gode bilder, sa Birkelund. Historielaget har også fått hånd om flere hundre bilder tatt av Martin Abodsvik, og gjennom intervjuer med hans sønn Inge, har historielaget fått mye verdifull informasjon. Informasjon og bilder Meløy-folket får ta del i mange år fremover. Kulturkontoret var representert ved nyansett kulturleder Geir Haaavemoen. Han hadde med seg en pengegave av ukjent beløp som historielaget fikk overrakt.

UNDERHOLDNING: Duoen Sigurd Jacobsen og Idar Rendal stod for det musikalske innslaget.

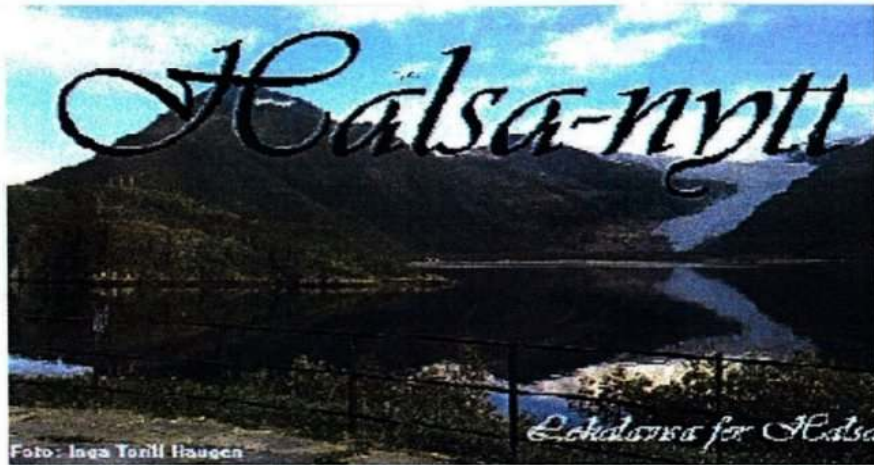
Feiret tjue år

JUBILANTER: Per Swensen, Unni Torsvik og Annfin Myrvang ble hedret for arbeidet med årboka.

MELØY: Per Swensen fikk en ekstra påskjønnelse for innsatsen som leder av Meløy Historielag i 20 år. Årbok nummer 20 og kalender nummer 21 er nå

klar for salg. Utgivelsene ble feiret på Euro Ørnes Hotell forrige fredag. Både debutanter og gamle travere fikk sin velfortjente ros.

Nyheter

12/11 2004

MELØY HISTORIELAG

”Det hendte en vårdag i 1984. Per Swensen, Bolga, var en av dem som mente at mye lokalhistorie var i ferd med å gå tapt om en ikke på et eller annet vis fikk noe av det eldre mennesker kunne fortelle ned på papiret.”

Dette står skrevet i brosjyren ”Også en historie” som ble utgitt i forbindelse med Meløy Historielag sitt 20-årsjubileum.

Meløy Historielag

Meløy Historielag (foto:)

Nettopp dette var starten på det som til nå er blitt en 20 år lang historie.

Den 1. april ble alle interesserte invitert til å møte på Ørnes Hotell. Der ville man finne ut hvordan stemningen var for å få et historielag i Meløy. Allerede da ble grunnlaget egentlig lagt for oppstart og førsteutgivelser.

Og som sagt, allerede i november samme året ble den første Meløy-kalenderen lagt ut i handelen, og et år etterpå kom den første årboken. Begge disse produktene er laget hvert år siden da, dermed blir det kalender nr. 21 og årbok nr. 20 som blir lagt ut for salg i dag.

I år samlet igjen medlemmene seg på Ørnes Hotell til presentasjon av årbøkene og feiring av 20-årsjubileet.

Per Swensen åpnet møtet og fortalte om de første 20 årene av lagets historie. Han fortalte også at han var meget fornøyd med årets bokutgivelse og at boken har blitt bedre for hvert år som har gått. Historielaget har også hatt en klar økning i antallet medlemmer, og har nå rundt 100 stykker.

Økonomien er også meget god.

Meløy Historielag er meget aktiv og har og har hatt mange prosjekt gående. Blant annet har de restaurert båten ”Teisten,” det ble et dyrt prosjekt, men det var verdt det, fortalte Swensen.

De har også gått inn med flere hundre tusen i ”Meløygården.”

I september 1998 kom historielaget ut på nett med egne sider, det er Unni Torsvik og Gunnar Langfjord som er ansvarlig for nettstedet som etter hvert er blitt meget bra!

Per Swensen fortsatte med å fortelle at det er meget givende å jobbe i historielaget før han gav ordet til Anfinn Myrvang.

Anfinn Myrvang er en mann som har gjort en stor innsats for laget, og dette fikk han velfortjent ære for. Men han benyttet også anledningen til å skryte av Swensen. Senere fikk også Swensen et maleri av tidligere nevnte "Teisten," dette på grunn av sin høye innsats for laget. Han har stått i brodden for arbeidet helt siden starten.

Også kalenderen ble presentert, og Øystein Birkelund kunne fortelle at bildene på årets kalender strekker seg fra 1890-tallet til omkring 1970.

Han fortalte videre at de har mottatt svært mange bilder, og har nok stoff for flere år framover.

Mot slutten av møtet holdt Kekkan (Kristian Tvenning) en tale der han fortalte om sine "historiske" opplevelser oppigjennom tiden.

Møtet ble avsluttet med at den nye kultursjefen, Geir Haavemoen, fortalte litt om seg selv og det han kom til å arbeide med framover. Han ønsket et godt samarbeid med historielaget framover, og overakte en gave til de fra kommunen i anledning 20-årsjubileet.

Årets årbok og kalender er nå til salgs i butikkene, boka koster 200,- mens kalenderen koster 50,-

Disse mottok heder og ære fra laget, fra v. Per Swensen, Unni Torsvik og Anfinn Myrvang. Foto; Jonas Bjørkli

I fyr og flamme for Grønøy-furua

– Meløyfjordingene må bli flinkere til å hevde sin eiendomsrett, gjøre kjent og markedsføre den berømte «Grønøy-furua» for alt den er verdt - som sin ubestridte og vaskeekte kjendis!

Håvard Willassen 91 31 64 11
hw@an.no

MELØY: Ordene tilhører lokalhistorisk forfatter og maler Anfinn Myrvang fra Engavågen. Han er i fyr og flamme for den såkalte «Grønøy-furua»; mer kjent som furua på Nitedals originale fyrstikkeske gjennom mer enn 60 år. Nå mobiliserer han til full, lokal tenning på furua, etter at folk sør i landet har begynt å hevde «eiendomsretten».

– Det er ikke tvil i min sjel. Furua på fyrstikkeska er hjemmehørende på Grønøy i Søndre Meløy, og lever i beste velgående. Men det bekymrer meg at denne nasjonale helligdommen er så lite påaktet blant folk i Meløy, sier Anfinn Myrvang til Avisa Nordland.

Yndet motiv. Ifølge Myrvang vokser treet på en odde ut mot Meløyfjorden på nordsiden av Grønøy, og ble i sin tid festet til lerret av flere kunstmalere som dyrket det nordnorske landskap. En

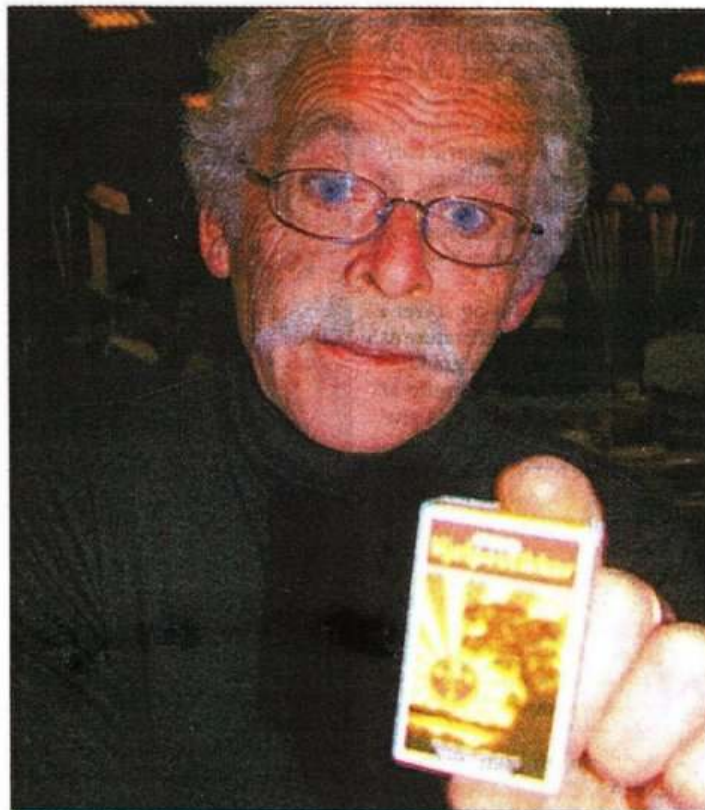
av dem var Thorolf Holmboe (1866-1935) som malte en del på Grønøy tidlig på 1920-tallet. Et av hans motiv ble kjøpt av NSB og benyttet på en turistplakat i 1923. Etter sigende er det nettopp Holmboes maleri av furua på Grønøy som senere dukket opp på Nitedals fyrstikkeske.

Tenner på Meløys største kjendis.

– Furua er godt synlig fra sjøsiden. Men utover det som nordgående hurtigrutepassasjerer får høre fra guiden om bord i «Meløycruise» på vei til Svartisen, er det liten eller ingen markedsføring av et av kommunens fremste varemerker, som sannsynligvis er det treet i Norge som er spredt i størst antall avbildninger. Hjelpstikk-eskene med furumotivet har vært produsert i millionantall siden 1942, og har etter den tid trolig vært i hendene på de aller fleste nordmenn.

Andre tar æren. Myrvang sier han alltid har hatt et spesielt øye til dette treet og historien rundt det. Men nå tar han full «tenning». – Fordi jeg registrerer at det pågår en diskusjon i Stavanger Aftenblad om hvor i landet fyrstikkeske-furua har sine røtter, og at noen sør i landet påberoper seg både æren og eiendomsretten til denne kjendisen. Da må vi våkne her i Meløy.

– Vil ikke en telefon til Nitedals

Full tenning. Anfinn Myrvang er i fyr og flamme for «Grønøy-furua» som i over 60 år har prydet fyrstikkeska fra Nitedal.

Foto: Håvard Willassen

en gang for alle kunne verifisere furuas opphav?

– I dag er det lettere sagt enn gjort, fordi fyrstikk-produsenten for lengst har flagget ut, og nå har svensk eier.

Turvei. På vegne av Meløy historielag har Anfinn Myrvang nå tatt

kontakt med kommunens kulturkontor for å markedsføre Grønøy-furua som vaskeekte Meløy-kjendis. Han ønsker å få merket en egen sti bort til furua, samt sette opp nødvendig informasjon om trets kjendisstatus; et arbeid som må gjøres i samråd med grunneierne i området.

Furua på Grønøy

I Avisa Nordland sist fredag er det et større oppslag om Grønøy-furua på fyrstikkeska. Her fremgår det at det foregår en diskusjon om den geografiske tilhørigheten til dette nasjonal-symbolet. Kunstneren bak logoen er Thorolf Holmboe (1866-1935), og undertegnede har i lengre tid arbeidet med en artikkel om denne kunstneren, hans reisevirksomhet i Meløy og Rødøy og motiver derfra. Artikkelen presenteres i neste årbok for Meløy, og her vil også foto av de tidligste versjoner av fyrstikkeska bli gjengitt.

I utgangspunktet var det meningen at Grønøy-furua bare skulle bli kort omhandlet i min artikkel, men siden det har oppstått et forsøk på tyveriraid i Stavanger Aftenblad har jeg nå gått grundigere til verks. En eiendomsrett og mar-

kedsføring som "kommunens fremste varemerke" for Meløy kan imidlertid ikke baseres på hevd bunnen rett og patriotiske følelser, men dokumenterbare fakta. Det er riktig som Anfinn Myrvang hevder at det ikke bare er å ta en telefon til Nitedals, siden fabrikkene for lengst er oppkjøpt og utflagget til Sverige. Jeg har imidlertid oppsporet firmaet der over Kjølén, under et nytt og engelsk navn, og de undersøker nå iherdig sine arkiver. Hjelpstikkfondet er fortsatt i Norge, og ledere for dette har fått et oppdrag av meg – et oppdrag hun tok svært seriøst. I tillegg granskes saken av to kunsthistorikere her til lands, og sist saumfarer jeg selv et omfattende kildemateriale. Ut fra alt dette har jeg et foreløpig svar på furuas tilhørighet, og dette både dokumentert ut fra

Holmboes malerier og sitater fra kunstlitteraturen. Enten furua tilhører den ene eller andre, vil svaret fra meg bli ærlig og faktabasert. Furuer vokser jo langs hele kysten, også i Rødøy, og Holmboe var en kunstner stadig på farten. Men før min endelige konklusjon kommer vil det bli foretatt mer solide og grundigere under-

søkelser og dokumentasjoner.

Og alt dette og mer til om Holmboes tilknytning til Meløy vil den prisverdige institusjonen "Årbok for Meløy" få førsterett til – det fortjener den fullt ut.

Med lokalhistorisk hilsen
Trond Aakvik
8185 Vågaholmen

Meløykalenderen 2005

Selstad ca 1915-20. Utlåner: Sigrun Selstad

Meløy Historielag
MEDLEMSBLAD
MAI 2005

ÅRSMELDING 2004

Styret har i 2004 hatt følgende sammensetning:

Leder	Per Swensen	Bolga
Styremedlemmer	Olav Hjalmar Schulz	Ørnes
	Bente Brevik	Neverdal
	Oddfjov Torsvik	Ørnes
	Per Høgne Jensen	Ørnes
Vara til styret	Anfinn Myrvang	Engavågen
	Åshild H. Ursin	Engavågen
	Alf Kristoffersen	Engavågen
Revisor	Arne Hammer	Engavågen
Historielagets representant i Stiftelsen for vern av Meløyvården	Anfinn Myrvang	Engavågen

Meløy Historielag hadde pr. 31.12.04 108 medlemmer. Styret har i 2004 avholdt 5 styremøter, ellers har styret holdt kontakten over telefon. Laget markerte sitt 20-årsjubileum med flere arrangement. Den 7. februar 2004 ble det avviklet seminar ombord på hurtigruta med tema "Kysten som skapte hurtigruta". Hovedforeleser var prof. Jon Gulowen. 23. og 24. april ble det arrangert seminar i Gjømfjord i samarbeid med Den norske historiske forening, avd. Bodø. Hovedtema var industri, kraft og samfunnsendring.

Årets utflykt gikk av stabelen 1. august, og turen gikk til Kunna-området og Støtt, i nydelig vær og med god stemning. Unni Torsvik stod ansvarlig for en flott utstilling, samt et Jubileumsskrift i forbindelse med lagets 20-års-markering.

I september ble den gamle kommunestyresalen i Meløygården offisielt åpnet av kommunestyret, og historielaget bidro med en utstilling som omhandlet salens historie. Laget er representert i årbok-samarbeidet i Salten via Anfinn Myrvang, som også dette året var ansvarlig redaktør for årboka. Laget gav også, tradisjonen tro, ut kalender. Begge deler ble presentert på en større sammenkomst på Ørnes Hotell i november, der også jubileet ble markert. Historielaget har i 2004 bidratt økonomisk til Salten Museum, Stiftelsen for vern av Meløyvården og til Taraldsen-brygga på Halså.

Årsmøtet i Meløy Historielag ble avholdt onsdag, den 25. mai 2005 på Ørnes Hotell. Styrets sammensetning beholdes i sin helhet uendret i ett år framover.

20 ÅRS-MARKERING

2004 var jubileumsår for Meløy Historielag. Dette ble markert på ymse vis, først med jubileumsutstilling som hadde sin debut i april, så kledelig kake på årsmøtet i juni, ditto hilsen fra vårt vertskap på sommerturen til Støtt og med litt heder og ære til Per Swensen, Unni Torsvik og Anfinn Myrvang på bok- og kalenderpresentasjonen den 12. november.

ROLF SØRGÅRD MED NY BOK

På privat initiativ og med egne midler har Rolf Sørgård nylig kommet med en ny bok, "Livet på Skøyenes". Boka var nylig lagt ut for salg, og Meløy Historielag har i denne forbindelse støttet Rolf Sørgård med 5.000 kroner.

Rolf Sørgård er en av veteranene i Meløy Historielag, som takket av i styret på årsmøtet sommeren 2004. Her hedres han med velfortjente ord og blomster av lagets leder, Per Swensen.

ØKONOMI

Årsmøtet 2005 godkjente framlagt regnskap for 2004, med en sum driftsinntekt på kr. 292.151 og en sum driftskostnad på kr. 257.583 som gir et driftsresultat på kr. 34.568

Lagets økonomi er god. Beholdning i kasse og bank er kr. 93.463 ved årsskiftet. Dette gir et godt grunnlag for å videreføre lagets virksomhet.

MINNEORD

Den 15. april i år tok Meløy Historielag, sammen med familie, sambygdinger og venner, avskjed med Bjarne Neverdal da han ble brakt til graven fra Fore kirke.

Bjarne var en aktiv og samfunnsengasjert mann, med mange interesser – i tillegg til den næringsvirksomhet han grunnla og bygde opp i vår kommune.

Bjarne Neverdal var med og stiftet Meløy Historielag i 1984, og vi fikk nytte godt av hans interesse og kunnskap om liv og virke i vår bygd, med tema både fra det han hadde fått overlevert fra sin foreldregenerasjon og selvopplevde hendelser og episoder fra et innholdsrikt liv. Han ble utnevnt til æresmedlem i 1995. Han beholdt sin glød og interesse for vårt arbeid enda i mange år, ja, nesten fram til han døde den 6. april 2005, så vidt passert 90 år.

Det er med ærbødighet og takk Meløy Historielag lyser fred over minnet om Bjarne Neverdal.

ARBEIDSOPPGAVER

Årsmøtet sluttet seg til følgende arbeidsplan og oppgaver for 2005:

- * Utgi årbok og kalender.
- * Arrangere sommertur – besøk på Grønøy og Bolga.
- * Videreføre engasjementet i Meløygården.
- * Arbeide videre med utgivelse av skolehistorie.
- * Delta i 100 års-markering for unionsoppløsningen.
- * Bidra til at Berkestok-ringen sikres og forblir i Meløy.
- * Arrangere seminar og fortsette arbeidet med å øke kunnskap og interesse for lokalhistorien.
- * Følge opp signalet fra Hans Breckan i avisartikkel om samarbeid og tilgang til det stoff han har samlet.

B

Est. retur: Meløy Historielag, 8158 Bolga

TUR

I månedsskiftet juli/ august planlegges den tradisjoniske historielagsturen – også denne gang i nærområdet, da Bolga og Grønøy står på programmet. Enkeltheter får arrangøren presentere som en overraskelse.

Fra fjordens tur til Skogreina, Kanna og Støtt.

1. Anne Mari Jensen forteller om historiske funn på Skogreina/Kanna
2. I hunderier på Skovtingen (Støtt), der Birgit Balken orienterer
3. Trølvåne ved Støtt

I Meløygården har det vært gjort en del arbeid i samarbeid med forskningsfeltet og å sette en kommunal "overordnet" Et moderne parkanlegg på historisk grunn, her foreslår under Historiemøtet 2005.

<http://home.online.no/~utorvik/meloy/histlag/>

Et besøk på nettsida vår i ny og ne anbefales – selv om aktiviteten her kanskje ikke er så merkelig. Tips Unni Torsvik om du har kreative forslag eller relevante nyheter.

GOD SOMMER !!!

Velkommen

på tur med

MELØY HISTORIELAG

Bli med Historielaget på sommertur

Anfinn Myrvang

MELØY: Søndag 14. august er det igjen duket for utflukt med Historielaget. Årets ferd går med hurtigbåt til Bolga, med mulighet for å komme seg både til Ruggesteinen på Klippfiskbergan og gjennom Bolgbørre. Et minicruise uti Bolgværet hører også med, før vi setter kursen til Grønøya. Her blir det besøk på den prakt-

fulle gamle gjestgivergården i Jektvika, men bevertning i hagen hos Hanna og Svein Brattøy. Den berømmelige fyrstikkeske-furua står like i nærheten av Jektvika, så de som ønsker det kan ta seg en tur innom den.

Et visst samspill med milde værguder er en forutsetning for at det blir tur. Se annonse i dagens avis for avgangstider og anløpssteder.

SOMMERTUR MED HISTORIELAGET

Søndag 14. august

Turen går med hurtigbåt til Bolga / Bolgværet og til Grønøy.

**Avgang Ørnes kl. 09.00,
Grønøy kl. 09.30.**

Båten går også innom Meløy hvis behov.

Bevertning på Jektvikgården på Grønøy.

Påmelding til:

Per Swensen, 8157 Bolga,
tlf. 75751045 / 90121870

PÅ TUR MED MELØY HISTORIELAG

2005 - TUR TIL BOLGA OG GRØNØY

Søndag, den 14. august 2005

Søndag, den 14. august 2005 dro historielaget på sin tradisjonelle sommertur. For første gang var Bolga og Jektvika med "Grønøyfurua" målet for turen. Alt flere dager i forveien var turen fulltegnet, og flere sto på venteliste. Værutsiktene var usikre, men da dagen kom ble det stille, opphold og bra sikt.

"Meløytind" startet som vanlig fra Ørnes på morgenkvisten, og gikk innom Grønøy på veien ut til Bolga. Fra kaia spaserte forsamlingen utover til Ruggesteinen og Klippfiskberget. Med utsikt over Bolgværet og Snyen fikk man høre litt om liv og levnet ute på øyene i tidligere tider.

På retur ble det stopp ved skolen, hvor Astrid, Karina og Lisbeth serverte fiskesuppe. Suppa smakte så godt at flere mente det var et av turens høydepunkter! Derfra en tur opp til vanntårnet, hvor man med utsikt over bebyggelsen på Bolga og hele sju prestegjeld pratet litt geografi og historie.

De sprekeste som ønsket å gå gjennom Bolgbørra fikk også det med seg, mens de øvrige spaserte ned til den ventende "Meløytind".

Litt forsinket etter oppsatt plan ankom vi Grønøy og tok beina fatt bort til den gamle hovedbygningen i Jektvik - i dag eid av Hanna og Svein Brattøy.

Målet var en svipptur videre rundt odden til den berømte Grønøyfura, og der fikk deltakerne høre historien om "Fyrstikkfurua".

Etterpå var det hageselskap hos Hanna og Svein, med nydelige smørbrød og oppdekning. Svein fortalte historien om huset og restaureringen de har gjort.

En stor takk til Hanna og Svein for deres gjestfrihet!

En historielagstur som føyer seg i rekken av dem vi setter umåtelig stor pris på.

Søndag, den 14. august 2005

Ved skolen på Bolga

På utsiktspunktet ved vanntårnet på Bolga

Fiske har spilt en stor rolle gjennom tidene på Bolga. Det gjør det i stor grad også i dag, men samfunnet har flere bein å stå på. Øya har en god slump jordareal, men den skogen som finnes, er av relativt ny dato.

Bolga gravgård

På tur opp i Bolghørra

Utsikt vestover fra hullet i Bolgjellet

Greit med en hjelpende hånd i slikt terreng

Underveis – via Bolgværet – med Grønøy som mål

**Maleren Thorolf Holmboe (1866-1935) gjorde ett av sine mest kjente bilder fra dette området, bildet som senere ble bearbeidet og brukt som logo for Nitedals Fyrstikkfabrikk og på eskene med "hjelpstikker". Kjen-
disen "Grønøyfura" finner vi den dag i dag ute på Jektvikodden på Grønøy. Som alle andre levende vesener har den endret seg i løpet av 80 år, men kneiser fortsatt rakt i været her ute mot havet.**

JEKTVIK GÅRD på Grønøy
Dagens vertsfolk: Hanna og Svein Brattøy

Beverting i hagen på Jektvik gård

Slår ring rundt Grønøy-furua

MELØY: Det meste av sin levetid har den bare stått der, litt bortgjemt og upåaktet. Men nå ønsker mange gode krefter å gjøre den mer synlig og tilgjengelig. Vi snakker om furua på Grønøy, som har vært avbildet på fyrstikkeska siden langt tilbake i forrige århundre.

Anfinn Myrvang

Mandag 26. september var det befaring i området, av representanter for grunneier, Grønøy velforening, historielaget, ordføreren, kulturretaten, plan- og utviklingsavdelingen, Salten museum samt nærmeste nabo til det eksklusive treet. I fjor fikk furua både blest og konkur-

ranse, riktignok ikke så mye på våre kanter. Stavanger Aftenblad hadde nemlig en føljetong i avisen om diverse furuer annen steds i landet som gjorde krav på å være den ekte fyrstikkeske-furua. Det første til en mobilisering av både fastboende og utflyttede meløyfjerdinger, som mente at det var på høy tid å få det slått etter-

KJENDIS: Miljøvernleder Trond Skoglund, museumsleder Lene Hansen, kulturleder Grethe Stenersen og ordfører Arild Kjerpeseth er enige om å ta godt vare på kommunens store kjendis, Grønøy-furua, som har sin bakgrunn i det kjente fyrstikkeske-motivet.

trykkelig fast en gang for alle: Fyrstikkeske-furua har sine røtter solid plantet på Grønøy! Samtlige som deltok i befaringen ønsker å få satt furua på kartet, bokstavelig talt. Det betyr at det skal legges til rette slik at treet kan komme ut av sin nokså anonyme tilværelse. Merking og rydding av stien til treet, skilting med informasjon og parkeringsplass er de viktigste tiltak. Forarbeidet skal utføres i vinter, og førstkommande vår vil forhåpentligvis besøkende slippe å lete seg

frem eller parkere ved private hageporter. Hanna og Svein Brattøy er nærmeste nabo til Grønøyfurua. Hver sommer opplever de at mange svinger innom tuenet deres for å finne veien til furua, noe de aldeles ikke har noe imot. De både viser vei og lar folk parkere ved hagegjerdet. Merking og tilrettelegging vil nok føre til økt trafikk, derfor er det viktig å få en ordening slik at besøkende ikke føler at de trenger seg inn på private.

Det nytter lite å lete etter Grønøy-furua ved å bruke fyrstikkeske-bildet som kilde. Motivet på fyrstikk-eska ble malt for rundt 80 år siden; siden den tid har treet både vokst og endret seg – slik alle trær gjør. Men finner du frem, ser du at likhetstrekkene er der, Meløy og Meløyfjorden er bakgrunn og kommer du dit en forsommer natt vil du se midnattsola omtrent der hvor det i sin tid var en lysende ettergrøning på eska. Intet annet bilde med Meløy-motiv har vært

avbildet i så mange eksemplarer som Grønøy-furua. Det finnes neppe en nordmann de siste 70-80 år som ikke har holdt fyrstikkeska med bildet i handa. Furua er ikke verken størst – eller vakrest vil noen si – i Grønøys frodige furuskog. Men at den er en "kjendis" av stort format er det ingen tvil om. Derfor er det på tide at den blir gjort stas på. Det mente hvert fall de som var med på befaringen sist mandag.

SLÅR RING: John Arne Grønås (til h.) representerer grunneieren, Solveig (Vesla) Meyer under befaringen. Både han og ordfører Kjerpeseth vil være med å slå ring rundt Grønøy-furua.

VAKKERT: Sånn kan du oppleve Grønøy-furua i dag, i midnattsol og med utsikt mot leia og Meløy.

Forsvik 11ns (200113)
 Om. Tidenansv. 101
 8120 Svinnes

Lokalavis for distriktet

Meløyavisa

Årgang 20 Nr. 37 6. oktober 2005 Løssalg kr. 15,-

Spleiselag for skolehistorie

Et spleiselag mellom Meløy Historielag, Salten Museum og Meløy kommune skal sikre utgivelse av den lokale skolehistorien før 1850.

Håvard Willassen 91 31 64 11
hw@an.no

MELØY: Meløy Historielag, som driver fram prosjektet, har nå fått tilsendt fra historiker og pensjonert folkehøgskolerektor Per Braseth et ferdig manus som ut fra historielagets vurderinger skal være av høy faglig kvalitet. Men nå må kostnadene forbundet med utgivelsen dekkes inn.

Treenighet. Det lokale historielaget anslår at kostnadene til utgivelsen vil ligge mellom 40.000 og 60.000 kroner, men beregner helt marginale salgssinntekter på boken. Historielaget ønsker derfor å inngå spleiselag med Meløy kommune og Salten Museum for å sikre at skolehistorien mellom to permer blir en realitet.

Det hører med at Salten Museum allerede har behandlet saken, og gitt et tilsagn på inntil 20.000 kroner. I dag skal det politiske driftsutvalget i Meløy behandle saken. Administrasjonen foreslår et kommunalt tilskudd på inntil 15.000 kroner, alt avhengig av endelige kostna-

Forventer ikke høye salgstall.

Viktig historie. – Vi anser utgivelse av en slik bok som veldig aktuell. Som historielaget nevner vil det kanskje ikke bli de store salgstallene, men å dokumentere skolehistorien fra denne tiden er viktig, skriver saksbehandler, konstituert kultursjef Grete Høgmo Stenersen foran dagens møte i driftsutvalget.

Skolehistorie. Salten Museum, som har besøksanlegg på Øde ved Reipå med den gamle skolestua til venstre, har gitt tilsagn om 20.000 kroner til bokprosjektet.

Foto: Håvard Willassen

Meløy

Skolehistorie

Meløy Historielag, her ved ildsjelene **Per Swensen, Unni Torsvik** og **Anfinn Myrvang**, vil ha Salten Museum og Meløy kommune med på spleiselag for å utgi den lokale skolehistorien før 1850 i bokform.

Avisa Nordland
an

i dag
28
sider
bilavis

ONSDAG 7. september 2005 Nr. 207 - Lønsalg trevorker kr. 13 - Lørlager kr. 15 - Utenfor Nordland kr. 15

KUNNGJØRINGER

Meløy Historielag

Inviterer alle historie- og bokinteresserte til presentasjon av årets årbok og kalender på Ørnes hotell

Fredag 18. november kl. 17.00.

Beverting, historisk foredrag.

Noen av bidragsyterne til årboka for Meløy Historielag 2005

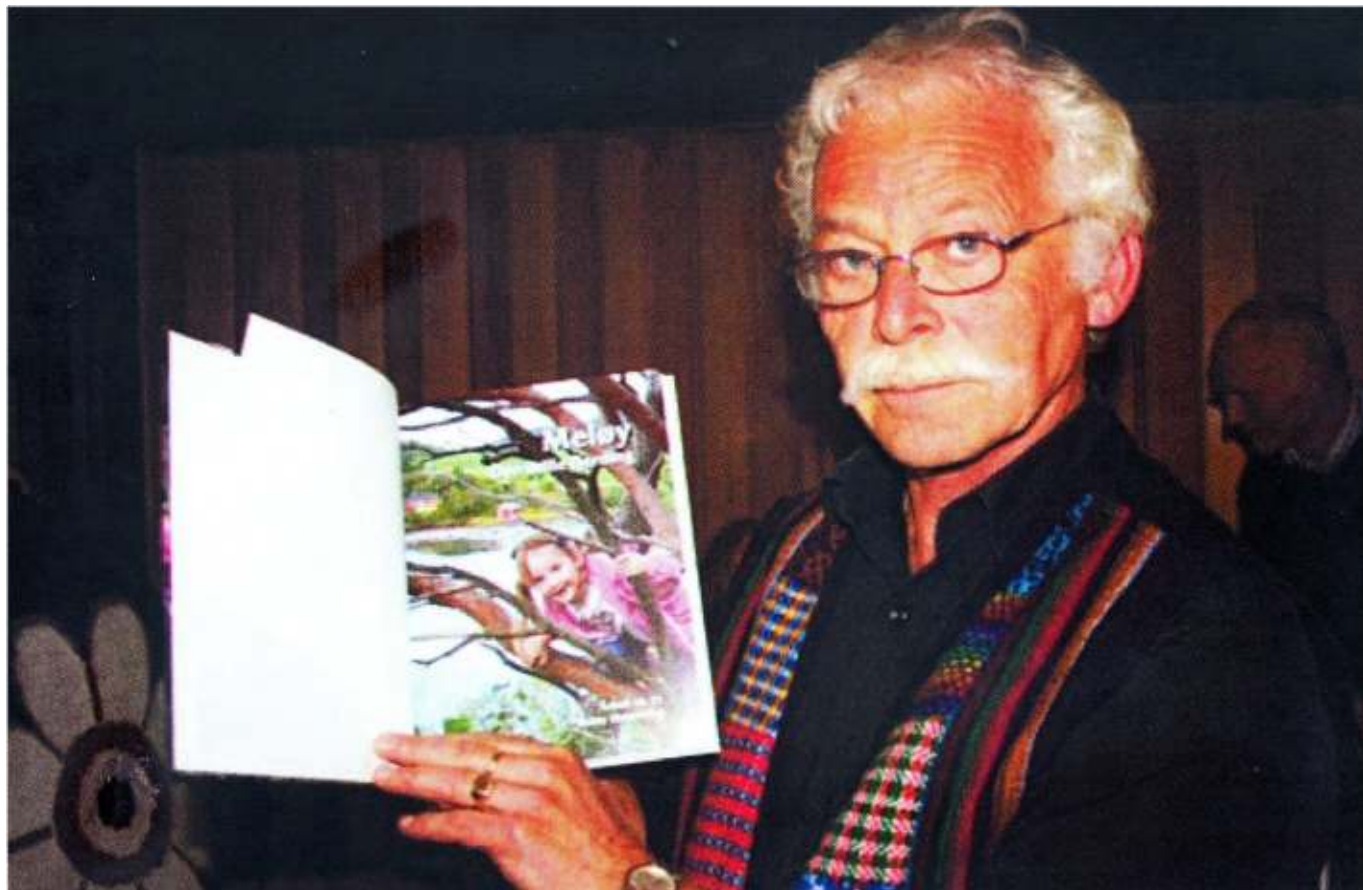
A young girl with blonde hair, wearing a pink jacket and a white t-shirt with a black graphic, is climbing a large, dark tree branch. She is smiling and looking towards the camera. The background shows a coastal landscape with a blue body of water, a red barn, and green hills under a cloudy sky. The text 'Meløy Den stille fjerding' is overlaid in the upper right corner.

Meløy

Den stille fjerding

Årbok nr. 21
Meløy Historielag

AVISA NORDLAND - TIRSDAG 22. NOVEMBER 2005

Årets bygd, Grønøy

Kåserte. Odd Bikset (89) kåserte med fortellerkunst og glimt i øyet under årbokpresentasjonen.

Meløy

Connie Sletten Olsen
Tlf. 99 22 67 58
E-post: co@an.no

Håvard Willassen
Tlf. 91 31 64 11
E-post: hw@an.no

Dag Pettersen (Belarn)
Tlf. 48 13 16 23
E-post: dp@an.no

Faksnummer: 75 75 40 04
Har du en god sak - tips oss!

Det gamle handelsstedet og kommunikasjonscenteret Grønøy er bygda som er viet størst oppmerksomhet i artikler og bilder i den nye årboka for Meløy.

Håvard Willassen 91 31 64 11
hw@an.no

MELØY: - Det er like spennende hvert år å få den nye årboka i hånda. Og dette ser bra ut. Men uten de mange gode skribenter og fotografer, blir det heller ingen årbok. Vi stiller med åpne permer, dere har æren for innholdet!

Sa en stolt årbok-redaktør Anfinn Myrvang under presentasjonen av «Den stille fjerding» på en enkel og stilfull tilstelning for bidragsytere, medlemmer av historielaget og inviterte gjester.

21. årbok. Den rykende ferske åboka er nummer 21 i rekken fra Meløy historielag, mens den nye Meløy-kalenderen, rikt illustrert av gamle bilder, som utgis paral-

lelt med årboka er fem å eldre enn «Den stille fjerding».

Stofftørke er fremmedord for det lokale historielaget som år etter år klarer å fylle sine permer med et hav av små og store lokalhistoriske gullkorn. Som hver for seg er biter i et helhetlig mosaikkbilde som styrker identiteten til kystfolket i den langstrakte kommunen.

Årets utgave er ikke noe unntak. I alt 25 bidragsytere har levert 29 artikler som strekker seg over hundre år med meløyfjerding i sentrum i slit og motgang, krig og fred og høytid og fest helt fram til vår tid.

Men også utviklingen av ny infrastruktur, moderne samferdsel og kommunikasjoner har fått en naturlig plass i boka som er på 145 sider i et opplag på 1.500 eksemplarer.

Men vi merker oss at den nye boka har svært få unge leverandører av artikler og at den faste bolken med en bildekalender fra det siste året nå er borte.

Hedersgjest. Den tidligere sjømannen, læreren, organisten, korpsmannen og bonden Odd Bikset (89) fra Halså, som i årets Meløybok er viet stor oppmerksomhet i artikkelen «Nybrots-

Bokslipp. Anfinn Myrvang, Unni Torsvik og Per Swensen studerer den nye årboka og kalenderen fra Meløy historielag.

Begge foto: Håvard Willassen

mann og kulturpersonlighet» signert Øystein Birkelund, var historielagets hedersgjest under bokslippet.

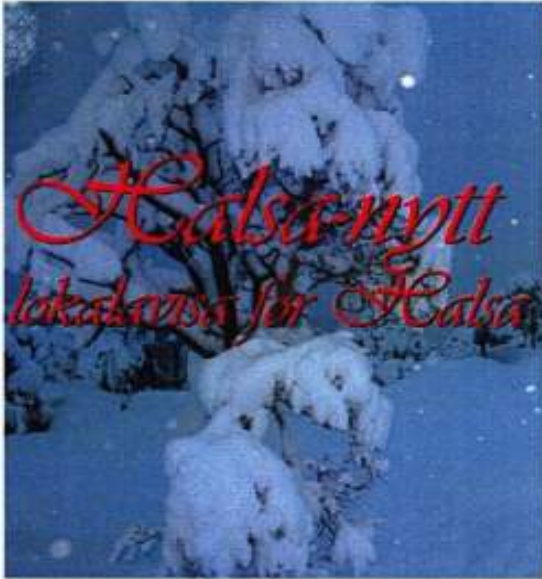
Med sin fortellerkunst basert på en utrolig detaljhukommelse, glimt i øyet og flotte sangstemme kvitterte Bikset for invitasjonen med et kåseri som gikk rett hjem hos publikum.

Søndagsskolen. Grønøy søndagsskole samlet til fotografering i 1982. Foto: Fra årboka i Meløy.

19. november 2005

PRESENTASJON AV ÅRBOK OG KALENDER

Tekst og foto: Jonas Bjørkli

Fredag 18. november inviterte Meløy Historielag til presentasjon av årets årbok og kalender.

Redaktør for årboka, Anfinn Myrvang, var godt fornøyd med årets bok som er nummer 21 i rekken. - Boka ser fin ut i år som før. Det er ikke historielagets ære, men alle bidragsyterne fortalte Anfinn. – Mange lurer nok på om det ikke snart blir stofftørke, men det blir det ikke. Folk er veldig flinke til å komme med både tekst og bilder til boka, fortalte en stolt redaktør. Bygda som i år blir spesielt presentert i årboka, er Grønøy.

Interessant kåseri

Odd Bikset (foto:J. Bjørkli)

Etter at redaktøren hadde sagt litt om boken, slapp 89 år gamle Odd Bikset til med sitt kåseri om bureisinga. Kåseriet var både morsomt og interessant, og midt i kåseriet til og med sang Bikset en sang som han skrev i sine yngre dager. Sangen handlet om den gamle herredsaagronom herr Jensen som var så pirkete nøye med alt. Både sangen og kåseriet vekte lattermusklene hos tilhørerne. - Det var rikt å være bureiser, fortalte Bikset.

Meløy Historielag har også en egen og meget innholdsrik nettside, som nylig fikk en mye lettere adresse. Nå finner vi Meløy Historielag på www.denstillefjording.org

Ny kalender

Årets kalender er også blitt kjempefin. 20 personer har bidratt med bilder og tekster til kalenderen. Kalenderkomiteen bestående av Bente Breivik, Steinar Heimdal og Øystein Birkelund var godt fornøyd med produktet.

Historielaget har nok en gang fått til to kjempegode produkter som er vel verdt pengene!

Odd Bikset kåserte på Ørnes Hotell den 18. november 2005

